

Det giver mig Haab om, at vi ad Aare, forhaabentlig allerede næste Aar, kan finde en Form for Affattelsen af en Anmærkning til Finansloven, der gør det muligt at imødekomme de Ønsker, der vistnok ogsaa i saa Henseende næres ude i Befolkningen. Jeg vil sige til det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen), at han misforstod mig, naar han troede, at jeg ønskede at gaa videre. Nej, jeg vil sige, at jeg er *ikke bange for*, hvis det virkelig skulde blive nødvendigt at gaa videre, og jeg maa tilstaa, at det undrede mig noget at høre den ærede Ordfører (Mads Larsen) sige, at han vilde have, der skulde være Frihed til begge Sider eller, som jeg tror, han sagde, til alle Sider, medens hans Standpunkt i Virkeligheden er det, at Friheden alene skal være Husbondens eller Arbejdsgiverens, altsaa skal forstaaes paa den Maade, at hvis den unge har Lyst til at komme i Skole, skal Husbonden have Frihed til at sige: Nej Tak, du bliver herhjemme og passer dine Sager, jeg har ikke givet dig Lov og giver dig ikke Lov. Jeg har forstaaet Friheden paa en noget anden Maade, saa der er den ærede Ordførers Opfattelse og min forskellige. Jeg er gaaet ud fra, at det var en Frihed, vi havde givet, da vi i Læringleven indsatte Bestemmelsen om, at de, der falder ind under den, skulde have Frihed til at komme ind paa de tekniske Skoler, og jeg har ment, at vi fra Landbrugets Side maatte stille os lige saa kulant, hvor der maatte blive en saadan Undervisning — hvor det ikke er Tilfældet, falder Spørgsmaalet bort — at ogsaa der skulde Friheden forstaaes paa en saadan Maade, at de unge virkelig faar Lov at give Møde ved Undervisningen.

Ordføreren (Mads Larsen): Jeg vil sige til det ærede Medlem fra Verringe (Jensen-Sønderup), at det dog vistnok var en forkert Udlægning, han gav mine Udtalelser om Frihed for de unge. De maa selvfølgelig forstaaes saaledes, at jeg ikke vilde have, at nogen skulde tvinges til at søge denne Undervisning. Naar det ærede Medlem saa vilde overføre det paa Forholdet mellem de unge, der er i tjenende Stilling, og den, de tjener hos, vil jeg sige, det er en Sag, jeg ikke vil have ordnet ved Tyang. Hvor Forholdene er, som de bør være mellem Husbonden og de tjenende unge Mennesker, vil en Husbond ikke nægte dem at søge en saadan Undervisning, men jeg vil ikke have nogen Tyang lagt paa Husbonden. Der bliver nok endda

Mulighed for at deltage for den Ungdom, der virkelig vil deltage i en saadan Undervisning, selv om der er enkelte vrangvillige Husbonde, der vil sætte sig derimod.

Wulff: Jeg vilde maaske have kunnet rumme i en kort Bemærkning de faa Ord, jeg vil sige dels til den ærede Ordfører (Mads Larsen) og dels til den højtærede Minister om et og det samme Emne. Den ærede Ordfører rettede nogle Bemærkninger til mig i Anledning af mine Udtalelser før og sagde, hvad der jo kan være meget naturligt fra hans Synspunkt, at en københavnsk Repræsentant, oven i Købet en Repræsentant for Københavns 1ste Valgkreds — det maa jo være en fuldblods Københavner — slet ikke kender noget til Provincesforhold, og at, hvad jeg sagde før, var sagt af Mangel paa Kendskab til Forholdene i Provinserne. Deri tager den ærede Ordfører dog fejl. Jeg har i en ret lang Aarrække været Lærer ved en Realskole i Provinserne, saa jeg kender Forholdene af egen personlig Erfaring ret nøje. Jeg ved, at det er vanskeligt der for Forældrene omkring paa Landet at skaffe Børnene den højere Undervisning — hvad jeg erklærede, og hvad der er selvfølgelig — men ikke i saa stor Udstrækning, som den ærede Ordfører mente. Vanskelighederne overvindes i Regelen ved en Togbillet, et System, som imidlertid medfører mange Ulemper. Jeg ved af Erfaring, at det ikke er heldigt, at en Flok Drengene bruger en stor Del af deres Fritid til at køre til og fra Skolen og kommer til Skolen, før den begynder, eller først skal forlade Skolen nogle Timer efter, at Undervisningen er sluttet, og saaledes skal gaa og drive Tiden bort paa en eller anden Maade. Det er et System, det vilde være meget heldigt at komme bort fra, men det naar man ikke ved at forhøje Skolepengene eller formindske Skolebidraget til København og heller ikke ved at gøre Tilskuddet til Provinceskolerne lidt større end nu, enten man nu vil gøre det 3 Kr. eller 10 Kr. større pr. Elev. Hvis man skal rette paa dette Forhold, og det kan der, som sagt, godt være Anledning til — ikke i saa mange Tilfælde, som man kunde formode, men dog i en Del — maatte man gøre det ad en Vej, som jeg finder meget heldig, nemlig gennem Skolestipendier til Skolebørnenes Hjem, enten det nu er til Børnenes Ophold ved Skolen eller til paa anden Maade at afhjælpe de omtalte Ulemper. Maa jeg saa om det samme Forhold rette nogle Bemærkninger til den højt-